

EUROPSKA SREDIŠNJA BANKA

Kodeks ponašanja članova Nadzornog odbora Europske središnje banke

(2015/C 93/02)

NADZORNI ODBOR EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Odluku ESB/2004/2 od 19. veljače 2004. o donošenju Poslovnika Europske središnje banke⁽¹⁾, a posebno njezin članak 13.e stavak 1.

budući da:

- (1) Članak 19. stavak 1. Uredbe Vijeća (EU) br. 1024/2013⁽²⁾ zahtijeva od članova Nadzornog odbora Europske središnje banke (dalje u tekstu „članovi Nadzornog odbora”) da djeluju neovisno i objektivno u interesu Unije kao cjeline te da ne traže ni ne primaju upute od institucija ili tijela Unije, od vlada država članica ili od bilo kojeg drugog javnog ili privatnog tijela.
- (2) Članak 25. Uredbe (EU) br. 1024/2013 uspostavlja načelo odvajanja određenih zadataka Europske središnje banke (ESB) u vezi s politikama bonitetnog nadzora od zadataka u vezi s monetarnom politikom, jednako kao i drugih zadataka, kako bi se izbjegli sukobi interesa te osigurava da se ove funkcije izvršavaju u skladu s postavljenim ciljevima.
- (3) Članak 31. stavak 3. Uredbe (EU) br. 1024/2013 zahtijeva od ESB-a da uspostavlja i održava sveobuhvatne i formalne postupke, uključujući etičke postupke i proporcionalna razdoblja kako bi se unaprijed procijenili i spriječili mogući sukobi interesa u slučajevima naknadnog zaposlenja članova Nadzornog odbora u roku od dvije godine, te da propisuje odgovarajuće objave koje podliježu primjenjivim pravilima o zaštiti podataka. Ti postupci ne smiju dovesti u pitanje primjenu strožih nacionalnih pravila. U odnosu na članove Nadzornog odbora koji su predstavnici nacionalnih nadležnih tijela, ti se postupci uspostavljaju i provode u suradnji s nacionalnim nadležnim tijelima. Nadalje, ovi su postupci bez utjecaja na primjenu ESB-ovih uvjeta zaposlenja predsjednika, potpredsjednika i četiri ESB-ova predstavnika u Nadzornom odboru, što također uključuje odredbe o razdoblju hlađenja (engl. *cooling off period*).
- (4) Članak 13.e stavak 2. Poslovnika Europske središnje banke zahtijeva od svakog člana Nadzornog odbora da osigura da sve osobe u pratnji, zamjenici i predstavnici njegove nacionalne središnje banke, ako nacionalno nadležno tijelo nije središnja banka, potpišu izjavu o pridržavanju Kodeksa ponašanja prije sudjelovanja na sastancima Nadzornog odbora,

DONIO JE OVAJ KODEKS PONAŠANJA

Članak 1.

Područje primjene

1.1 Ovaj Kodeks ponašanja primjenjuje se na članove Nadzornog odbora u obavljanju njihovih zadataka kao članova Nadzornog odbora i kao članova Upravljačkog odbora Nadzornog odbora. Kodeks ponašanja se također primjenjuje na osobe u pratnji, zamjenike i predstavnike nacionalnih središnjih banaka, kada nacionalno nadležno tijelo nije nacionalna središnja banka (dalje u tekstu „drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora”), u obavljanju zadataka u vezi s Nadzornim odborom i Upravljačkim odborom Nadzornog odbora, u slučajevima kada je to izričito predviđeno.

1.2 Ovaj Kodeks ponašanja je bez utjecaja na primjenu strožih nacionalnih pravila, kao i na primjenu ESB-ovih uvjeta zaposlenja, uključujući pravila o privatnim financijskim transakcijama, koja se primjenjuju na one koji ulaze u područje primjene ovog Kodeksa ponašanja u njihovu svojstvu predstavnika nacionalnih nadležnih tijela ili predstavnika nacionalnih središnjih banaka država članica sudionica ili članova ESB-a.

⁽¹⁾ SL L 80, 18.3.2004., str. 33.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dđjeli određenih zadataka Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL L 287, 29.10.2013., str. 63.).

Članak 2.

Osnovna načela

2.1 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora moraju se pridržavati najviših standarda etičkog ponašanja. U obavljanju svojih zadaća, od njih se očekuje da djeluju pošteno, neovisno, nepristrano, obazrivo, slobodno i neovisno o vlastitim interesima. Oni moraju biti svjesni važnosti svojih zadaća i odgovornosti, moraju voditi računa o javnoj prirodi svojih funkcija i trebaju se ponašati na način koji održava i promiče povjerenje javnosti u ESB.

2.2 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora obavljaju svoje zadaće strogo u skladu s Ugovorom o Europskoj uniji i Ugovorom o funkcioniranju Europske unije, Statutom Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke (dalje u tekstu „Statut ESSB-a“), Uredbom (EU) br. 1024/2013, Poslovníkom Europske središnje banke i Poslovníkom Nadzornog odbora Europske središnje banke ⁽¹⁾.

2.3 Pri davanju izjava za javnost o pitanjima koja se odnose na jedinstveni nadzorni mehanizam, članovi Nadzornog odbora moraju uzeti u obzir svoju ulogu u Nadzornom odboru i zadaće Nadzornog odbora te naročito dati do znanja govore li kao predstavnici nacionalnih nadzornih tijela, u svoje ime ili kao članovi Nadzornog odbora.

2.4 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora obavljaju svoje zadaće kao predstavnici Nadzornog odbora, a u javnim nastupima smatraju se predstavnicima Nadzornog odbora kao unutarnjeg kolektivnog tijela ESB-a. Unutar Nadzornog odbora, oni usklađuju poruke koje se prenose javnim govorima, usmeno i/ili pisano, i u bilo kojem drugom obliku javnog izvješćivanja. Članovi Nadzornog odbora također trebaju unutar Nadzornog odbora uskladiti svako pojavljivanje na raspravama u Europskom parlamentu i Euroskupini te izvješća Europskom parlamentu i Euroskupini u skladu s člankom 20. Uredbe (EU) br. 1024/2013, kao i svaku razmjenu stajališta s nacionalnim parlamentima u skladu s člankom 21. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1024/2013.

Članak 3.

Odvajanje od funkcije monetarne politike

3.1 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora moraju poštovati odvajanje određenih zadaća ESB-a u vezi s politikama bonitetnog nadzora od zadaća u vezi s monetarnom politikom, kao i drugih zadaća, te moraju postupati u skladu s unutarnjim pravilima ESB-a o odvajanju bonitetnog nadzora od monetarne politike, a koja se donose sukladno članku 25. stavku 3. Uredbe (EU) br. 1024/2013.

3.2 U obavljanju svojih zadaća, članovi Nadzornih odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora moraju voditi računa o ciljevima utvrđenim Uredbom (EU) br. 1024/2013 i ne smiju utjecati na druge zadaće ESB-a.

Članak 4.

Neovisnost

4.1 U skladu s člankom 19. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1024/2013 članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora, u obavljanju zadaća koje su im dodijeljene, djeluju neovisno i objektivno u interesu Unije kao cjeline, neovisno o nacionalnom ili osobnom interesu te ne traže ni ne primaju upute od institucija ili tijela Unije, od vlada država članica ili od bilo kojeg drugog javnog ili privatnog tijela.

4.2 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora osobito moraju obavljati zadaće koje su im dodijeljene slobodno od neprimjerenih političkih utjecaja i komercijalnih uplitanja koji bi mogli utjecati na njihovu neovisnost.

4.3 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora moraju se suzdržati od profesionalnih djelatnosti i moraju dati ostavku na svaku dužnost koja bi mogla ometati njihovu neovisnost ili bi ih mogla izložiti mogućnosti korištenja povlaštenih informacija.

⁽¹⁾ SL L 182, 21.6.2014., str. 56.

Članak 5.

Pravila o osobnim financijskim transakcijama

5.1 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora ne smiju koristiti povjerljive informacije kojima imaju pristup u svrhu obavljanja privatnih financijskih transakcija, izravno ili neizravno putem trećih osoba, na vlastiti rizik i za vlastiti račun ili na rizik i za račun treće osobe.

5.2 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora moraju ustrojiti odgovarajuće postupke ili se pridržavati odgovarajućih postupaka za upravljanje svojom osobnom imovinom, povrh one koja je potrebna za redovnu osobnu upotrebu ili upotrebu od strane obitelji, na način koji osigurava neovisnost člana Nadzornog odbora, nepostojanje sukoba interesa i prepreku za korištenje povlaštenih informacija od strane člana.

5.3 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora moraju postupati u skladu s pravilima o privatnim financijskim transakcijama koja je donio ESB za članove osoblja ESB-a. U odnosu na članove Nadzornog odbora koji su predstavnici nacionalnih nadležnih tijela, na postupanje u skladu s takvim pravilima o osobnim financijskim transakcijama i njihovo praćenje primjenjuju se nacionalna postupovna pravila.

Članak 6.

Izjava o imovnom stanju

U nedostatku zahtjeva za dostavu izjave o imovnom stanju temeljem primjenjivih nacionalnih pravila, članovi Nadzornog odbora moraju dostaviti Predsjedniku ESB-a, tijekom prva tri mjeseca njihove službe ili tijekom razdoblja od tri mjeseca nakon stupanja na snagu ovog Kodeksa ponašanja, pisanu izjavu u kojoj se navodi njihovo nasljedstvo, svako izravno ili neizravno sudjelovanje u bilo kojem društvu i očekivanu organizaciju za upravljanje njihovom imovinom tijekom njihove službe kao člana Nadzornog odbora. Ove pisane izjave, uključujući izjave o imovnom stanju koje se zahtijevaju temeljem primjenjivih nacionalnih pravila, ažuriraju se svake godine.

Članak 7.

Mišljenje Odbora za etiku ESB-a

7.1 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora dužni su zatražiti mišljenje Odbora za etiku ESB-a u slučaju dvojbe u vezi s praktičnom primjenom pravila utvrđenih u ovom Kodeksu ponašanja.

7.2 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora, kao i ESB i nacionalno nadležno tijelo ili nacionalna središnja banka čiji je predstavnik član koji zahtijeva mišljenje Nadzornog odbora ili drugi sudionik na sastancima Nadzornog odbora, obavještavaju se o načelima i razlozima mišljenja koje je izdao Odbor za etiku ESB-a bez navođenja bilo kojeg pojedinog člana Nadzornog odbora ili drugog sudionika.

Članak 8.

Razdoblje hlađenja

8.1 Članovi nadzornog odbora obavještavaju predsjednika ESB-a o svojoj namjeri obavljanja bilo koje profesionalne, plaćene ili neplaćene djelatnosti, tijekom dvije godine nakon datuma prestanka obnašanja dužnosti. Oni mogu obavljati profesionalne djelatnosti u:

- (a) kreditnoj instituciji koju izravno nadzire ESB, nakon isteka razdoblja od godine dana nakon datuma prestanka njihova članstva u Nadzornom odboru;
- (b) kreditnoj instituciji koju ESB izravno ne nadzire, ali gdje postoji sukob interesa ili se može smatrati da postoji, nakon isteka razdoblja od godine dana nakon prestanka članstva u Nadzornom odboru;
- (c) bilo kojoj instituciji osim kreditne institucije, osim kad postoji sukob interesa ili se može smatrati da postoji, u kom slučaju odgovarajuća djelatnost može početi tek nakon isteka razdoblja od šest mjeseci nakon datuma prestanka njihova članstva u Nadzornom odboru.

8.2 Drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora obavještavaju predsjednika ESB-a o svojoj namjeri obavljanja bilo koje profesionalne, plaćene ili neplaćene, djelatnosti, tijekom godine dana od datuma njihova prestanka djelovanja u tom svojstvu. Oni mogu obavljati profesionalne djelatnosti u:

- (a) kreditnoj instituciji koju izravno nadzire ESB, nakon isteka razdoblja od šest mjeseci nakon datuma prestanka njihova sudjelovanja u Nadzornom odboru;

- (b) kreditnoj instituciji koju ESB izravno ne nadzire, ali gdje postoji sukob interesa ili se može smatrati da postoji, nakon isteka razdoblja od šest mjeseci nakon prestanka njihova sudjelovanja u Nadzornom odboru;
- (c) bilo kojoj instituciji osim kreditne institucije, osim kad postoji sukob interesa ili se može smatrati da postoji, u kom slučaju odgovarajuća djelatnost može započeti tek nakon isteka razdoblja od tri mjeseca nakon datuma prestanka njihova sudjelovanja u Nadzornom odboru.

8.3 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora traže od Odbora za etiku ESB-a izdavanje mišljenja o razdoblju hlađenja koje se primjenjuje na njih temeljem ovog članka. Odbora za etiku ESB-a može u svom mišljenju preporučiti odustajanje od prava na razdoblje hlađenja ili skraćivanje njegova trajanja utvrđenog ovim člankom u slučajevima kada se može isključiti mogućnost sukoba interesa koji proizlazi iz naknadne profesionalne djelatnosti.

8.4 U vezi s člankom 8.1 točka a) i člankom 8.2 točka a), Odbora za etiku ESB-a može također u svom mišljenju preporučiti produljenje razdoblja hlađenja do najviše dvije godine za članove Nadzornog odbora i godinu dana za druge sudionike na sastancima Nadzornog odbora u odgovarajućim okolnostima kada se mogućnost sukoba interesa zbog naknadne profesionalne djelatnosti ne može isključiti za dulje razdoblje.

8.5 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora trebaju primiti odgovarajuću naknadu u pogledu razdoblja hlađenja od odgovarajuće institucije koja djeluje kao poslodavac. Ova naknada treba se platiti neovisno o primitku ponude za obavljanje profesionalne djelatnosti. U skladu s tim, članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora mogu tražiti mišljenje Odbora za etiku ESB-a o odgovarajućoj razini naknada u pogledu razdoblja za razmišljanje ili pregovaranje.

8.6 Mišljenja koje je Odbor za etiku ESB-a izdao temeljem stavaka 3., 4. i 5. upućuju se Nadzornom odboru na razmatranje. Nadzorni odbor daje preporuke odgovarajućem nacionalnom nadležnom tijelu ili odgovarajućoj nacionalnoj središnjoj banci koji su dužni obavijestiti Nadzorni odbor o svakoj prepreci za provođenje te preporuke.

Članak 9.

Sukob interesa

9.1 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora moraju izbjegavati svaku situaciju koja bi mogla dovesti do sukoba interesa ili bi se moglo smatrati da dovodi do sukoba interesa. Sukob interesa nastaje kada članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora imaju privatni ili osobni interes koji može utjecati na nepristrano i objektivno izvršavanje njihovih zadaća uključujući svaku moguću povlasticu ili korist za njih, članove njihove obitelji ili njihove priznate partnere.

9.2 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora moraju pisanim putem obavijestiti Nadzorni odbor o svakoj situaciji koja bi mogla uzrokovati ili za koju bi se moglo smatrati da uzrokuje sukob interesa i ti članovi ne smiju sudjelovati u vijećanju ili glasati u vezi s tom situacijom.

Članak 10.

Darovi ili druge povlastice

10.1 „Dar” znači svaka povlastica ili korist, financijska ili u naravi, koja je povezana sa zadaćama dodijeljenim članovima Nadzornog odbora ili drugim sudionicima na sastancima Nadzornog odbora, a koja ne predstavlja dogovorenu naknadu za pružene usluge, neovisno o tome je li dana ili ponuđena članu Nadzornog odbora ili drugom sudioniku na sastancima Nadzornog odbora ili bilo kojem članu njihovih obitelji ili njihovim priznatim partnerima.

10.2 Prihvaćanje dara neće u svakom slučaju narušiti ili utjecati na objektivnost i slobodu djelovanja člana Nadzornog odbora i neće stvoriti neprikladnu obvezu ili očekivanje na strani primatelja ili davatelja. Darovi koji su povezani s nadziranim subjektima, a čija vrijednost premašuje 50 eura i darovi javnog sektora u vrijednosti koja premašuje onu koja je uobičajena i koja se smatra prikladnom moraju se odbiti. Ako određena situacija ne omogućuje odbijanje takvog dara, dar se mora predati ESB-u, nacionalnom nadležnom tijelu ili nacionalnoj središnjoj banci čiji je predstavnik odgovarajući član Nadzornog odbora ili drugi sudionik na sastancima Nadzornog odbora, osim ako se višak koji prelazi 50 eura uplati ESB-u, nacionalnom nadležnom tijelu ili nacionalnoj središnjoj banci. Članovi nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora ne smiju prihvatiti česte darove iz istog izvora.

Članak 11.

Prihvatanje poziva i povezanih plaćanja

11.1 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora, imajući na umu svoju obvezu poštovanja načela neovisnosti i izbjegavanja sukoba interesa, mogu prihvatiti pozive na konferencije, primanja ili kulturne događaje i povezane prijeme, uključujući odgovarajuće usluge smještaja, ako je njihovo sudjelovanje u događaju u skladu s izvršavanjem njihovih zadaća ili je u interesu ESB-a. Oni bi trebali pokazati poseban oprez u odnosu na pojedinačne pozive.

11.2 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora moraju odbiti sve pozive i plaćanja koji nisu u skladu s ovim pravilima i moraju obavijestiti svoje druge ugovorne strane o važećim pravilima.

Članak 12.

Djelatnosti poduzete u osobno ime

12.1 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora moraju osigurati da djelatnosti koje su poduzeli u osobno ime, ako postoje, neovisno o tome jesu li uz naknadu ili bez naknade, nemaju negativan učinak na njihove obveze i neće štetiti ugledu ESB-a.

12.2 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora mogu se, primjerice, baviti podučavanjem ili znanstvenim djelatnostima, jednako kao i drugim djelatnostima, pod uvjetom da te djelatnosti nisu povezane s nadziranim subjektima. Oni mogu prihvatiti naknadu i naknadu troškova za takve djelatnosti kada su poduzete u osobno ime i bez sudjelovanja ESB-a, pod uvjetom da su takva naknada i troškovi primjereni obavljenom poslu i da su u uobičajenim granicama.

12.3 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora svake godine pisanim putem obavještavaju Odbor za etiku o svakoj djelatnosti u kojoj su sudjelovali u svoje osobno ime i o svakoj nagradi koja je proizašla iz njihovih vanjskih dužnosti, javnih ili privatnih, a koje su izvršene za vrijeme trajanja službe.

12.4 U slučaju akademskih ili znanstvenih doprinosa, članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora moraju jasno dati do znanja da su ti doprinosi dani u osobno ime i da ne predstavljaju stajališta ESB-a.

Članak 13.

Plaćeni rad ili druge zadaće bračnog druga ili priznatog partnera

Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora moraju odmah obavijestiti Odbor za etiku o svakom plaćenom radu ili drugoj naplatnoj djelatnosti svog bračnog druga ili priznatog partnera koja bi mogla uzrokovati ili bi se moglo smatrati da uzrokuje sukob interesa, čak i u slučaju sumnje.

Članak 14.

Poslovna tajna

14.1 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora moraju uzeti u obzir zahtjeve u vezi poslovne tajne iz članka 37. Statuta ESSB-a, članka 27. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1024/2013 i članka 23.a Poslovnika Europske središnje banke, u skladu s kojim se od članova zahtijeva da ne odaju povjerljive informacije, bilo u javnim obraćanjima ili izjavama medijima, u odnosu na nadzorne odluke koje još nisu javno objavljene.

14.2 Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora moraju poduzeti sve potrebne mjere radi osiguranja poštovanja obveza čuvanja poslovne tajne iz članka 37. Statuta ESSB-a od strane osoba koje imaju pristup informacijama kojima raspolažu članovi.

*Članak 15.***Informacije o suprotnim nacionalnim odredbama**

Članovi Nadzornog odbora i drugi sudionici na sastancima Nadzornog odbora moraju u potpunosti obavijestiti Odbor za etiku ESB-a o svakoj prepreci postupanju u skladu s ovim Kodeksom ponašanja, uključujući svaku prepreku koja proizlazi iz suprotnih nacionalnih odredbi.

*Članak 16.***Stupanje na snagu**

Ovaj Kodeks ponašanja stupa na snagu sljedećeg dana od dana donošenja.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 12. studenoga 2014.

Predsjednica Nadzornog odbora

Danièle NOUY
